

Snömos i Sälen

av Bengt-Åke Wennberg

Alla presentationer på Folk och Försvars Konferens i Sälen tyder på att den offentliga diskussionen om Försvarsmakten hitintills varit allvarligt hämmad. Socialdemokraten – ordföranden i försvarsutskottet – kunde erkänna detta. Svenska folket har matats med orealistiska lösningar och en budget som har byggt på ytliga och grunda analyser.

Det har blivit småttiga politiska käbbel om ointressanta detaljer när åskmolnen tornat upp sig rejält i fjärran. Tyvärr tror jag inte att varken medborgare, deltagare i Sälen, massmedia eller politiker förstått hur allvarligt läget egentligen är. I en kommentar från Kungliga Krigsvetenskapsakademien konstateras att det nu måste vara "slutgillat". Med detta menas att det inom Försvarsmakten finns en tradition att man måste gilla läget – och inte gnälla.

Att gilla läget är en otroligt fin egenskap. Men det betyder inte att ledningen – i detta fall ansvariga statsråd och ÖB skall dölja problemen och låtsas som det regnar när man borde blåsa i alla trumpeter och ringa i alla klockor för att förklara situationens allvar för oss alla.

Hur kan jag då säga detta. Jo i Kungliga Krigsvetenskapsakademins rapport om "projekt Svensk Säkerhet efter 2014" finns på sidorna 11–17 i häftet "Kan vi försvara oss?" en synnerligen välgrundad beskrivning av Försvarsmaktens läge. Den är skriven av ytterst initierade och kunniga militärer. Det är bra att de inte skrår orden – men jag misstänker att de trots allt hållit igen på kritiken.

När det gäller den geopolitiska analysen och vårt territoriella försvar har världen sprungit ifrån oss. Sverige har helt enkelt inte hunnit med i utvecklingen. Vi har satsat på andra frågor – polisstyrkor. Vi står nu, när det gäller det territoriella försvaret, i ett nattsvart säkerhetshål och det hjälper föga att tro att Nato eller andra länder skall komma till vår undsättning. Dom har sina problem.

Det är snarare så att dom i sin tur kan se oss som en säkerhetsrisk i det geopolitiska samarbetet. Vi kan inte försvara ett eventuellt anfall över Östersjön och Gotland. (Jämför när tyskarna gick genom Belgien under andra världskriget och rullade upp det franska försvaret). Vi ställer inte upp med en tillräcklig budget för att stödja nyutveckling av material. (Jämför hur Hitler kunde skapa sitt "ekonomiska under" genom att bygga upp en krigsindustri och en krigsmakt på samma sätt som Ryssland nu gör). Vi vill inte ta på oss bördan att vara solidariska "en för alla och alla för en". (Jämför våra eftergifter gentemot Hitler under andra världskriget som gynnade Tyskland och inte de Allierade. Kan dom andra verkligen lita på oss?)

Av många skäl behöver vi ett territoriellt försvar – inte minst för att skydda vår heder och vara en god granne. Det försvar vi nu har duger helt enkelt inte. Det är inte fråga om misskötsel och bristande vilja. Det är helt enkelt fråga om att våra politiker tagit den enklaste vägen fram. De har duckat för de verkligt viktiga frågorna, undanhållit oss medborgare problemen och inbillat oss att allt är bra.

Vi har fått föreställningen att vår beredskap är god – när den inte är det. Men det är inte deras fel. Problemen är astronomiska. Men politiker och massmedia kan anklagas för att ha fört oss bakom ljuset.

Vi har valt politiker och avlönar tjänstemän, och betalar en försvarsmakt, för att rakryggat tala om för oss vad som gäller – även om det svider i skinnet. De får inte gömma sig bakom budgetfloskler, anklagelser av varandra eller administrativa spetsfundigheter. Är vi fattiga så är vi fattiga men då måste vi förstå det så att vi vet hur vi kan hantera det på bästa sätt. Det är ingen ide att ödsla energi på lösningar och trivialiteter som inte fungerar. Vi måste spara på krut och värna engagemang.

Den som inte tror på mig kan enkelt läsa Kungliga Krigsvetenskapsakademins redogörelse "Kan vi försvara oss?". Den kostar bara 100: - så den har alla råd med. När jag som är civilist läser den står det klart för mig att vi inte kan försvara oss ensamma – och kanske inte heller med hjälp av allianser.

Vi kan förstås inte kasta yxan i sjön. Jag kan inte tänka mig Sverige utan ett försvar. Men jag måste tro på det vi gör. Men att lösa detta problem är inte mitt jobb. Kära politiker och försvarsanställda. Varför samtalar ni inte om det uppenbara? Ge oss några kloka ord på vägen så vi kan förbereda oss.

Tyvärr så sprider sig denna förljugenhet nu till många andra delar av samhället. Vad kan var och en av oss göra för att undvika det?